

Dosarul nr. 2ra-639/21

Prima instanță: Judecătoria Hîncești sediul central (jud. L. Roic-Botezatu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Nicolae Popescu, reprezentat de avocatul Liliana Bînzari

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Elenei Lupanciuc împotriva lui Nicolae Popescu cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor

împotriva deciziei din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Nicolae Popescu, reprezentat de avocatul Liliana Bînzari și de Elena Lupanciuc, reprezentată de avocatul Vasile Ganganu și menținută hotărârea din 10 iunie 2020 a Judecătoriei Hîncești sediul central, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 5 martie 2020, Elena Lupanciuc, reprezentată de avocatul Vasile Ganganu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Popescu cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor.

În motivarea acțiunii a invocat că din relația de concubinaj cu Nicolae Popescu în perioada anului 2013, s-a născut fiul XXXXX, a. n. XXXXX, iar în scurt timp după nașterea copilului, s-au separat cu traiul.

Astfel, prin hotărârea din 23 iunie 2015 a Judecătoriei Hîncești, a fost stabilit domiciliul copilului minor XXXXX cu mama acestuia Elena Mihneva (Lupanciuc), fiind obligat Nicolae Popescu la plata pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor XXXXX în mărime de 800 de lei lunar, începând cu data de 23 iunie 2015 până la atingerea majoratului de către copil.

A comunicat că la 24 februarie 2017, a încheiat căsătoria cu Vasile Lupanciuc, preluând numele de familie Lupanciuc.

În temeiul modificării în actul de naștere nr. 61 din 27 martie 2014, întocmit de OSC Hîncești, pe numele minorului XXXXX, a numelui de familie a copilului

din „Popescu” în „Lupanciuc” a constituit decizia OSC Hîncești nr. 156 din 22 martie 2017, iar temeiul rectificării numelui de familie al mamei din „Mihneva” în „Lupanciuc” a servit actul de căsătorie nr. 35 din 24 februarie 2017 întocmit de OSC Hîncești.

A comunicat că la moment, împreună cu copilul, locuiește separate de pârâtul Nicolae Popescu.

A subliniat reclamanta că educarea, întreținerea și asigurarea unui nivel decent de trai fiului XXXXX îi revine doar ei, în pofida faptului că obligația dată îi revine ambilor părinți, adică și tatălui Nicolae Popescu.

La etapa actuală, suma de 800 de lei, stabilită prin hotărârea din 23 iunie 2015 a Judecătoriei Hîncești, nu este un sprijin material suficient pentru copilul minor, nemaivorbind de acoperirea unor cheltuieli legate de educația/studiile copilului minor, controale și tratamente neplanificate.

A menționat că Biroul Național de Statistică al RM, prin metodologia din 25 septembrie 2019, face referire la minimul de existență a unui copil minor pentru semestrul I 2019, din care rezultă că sarcina ambilor părinți este să asigure minimul dat, precum și faptul că ambii părinți sunt obligați să întrețină copilul comun până la atingerea majoratului cu asigurarea unui trai decent și nu în ultimul rând să întreprindă măsuri în vederea asigurării unui climat cuviincios fiului minor, iar pentru asigurarea climatului cuviincios este nevoie de o sumă de bani din partea ambelor părinți de cel puțin în mărime de 2 200 de lei fiecare.

Astfel, a indicat că lunar suportă cheltuieli pentru asigurarea fiului minor a unui trai decent de aproximativ suma de 4 300 de lei, sumă probată prin bonurile de plată.

De asemenea, în vederea obținerii unei investigații medicale calitative în privința fiului XXXXX, a fost nevoită să se deplaseze peste hotarele Republicii Moldova, inclusiv și în anul 2019, unde la fel au fost suportate cheltuieli atât pentru transportul terestru, cât și cel aerian, inclusiv și cheltuieli pentru investigații medicale în mărime de 120 de euro, precum și pentru procurarea medicamentelor prescrise de pediatrul de peste hotare și achiziționate în sumă totală de 85 de euro.

Situația materială nu este una excepționat de bună întru asigurarea celor necesare pentru copilul minor, din motiv că activând în sistemul bugetar obține un venit lunar ce nu depășește suma de 3 000 de lei, ceea ce face imposibilă asigurarea necesităților adecvate pentru creșterea și dezvoltarea decentă a copilului (alimentația, procurarea hainelor, rechizitelor, tratamentul medical, plățile în fondul grădinițelor, în viitor frecventarea secțiilor de sport, odihna copilului în timpul vacanțelor de toamnă, iarnă, primăvară și vară).

Astfel, starea sa materială nu-i permite să acopere toate cheltuielile necesare (servicii comunale, contribuții fiscale și sociale) fiind ajutată doar de soțul Vasile Lupanciuc, precum și faptul că la întreținere mai are un copil minor.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 8 Cod civil, art. 74, 75 Codul familie, art. 4, 5, 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor XXXXX încasată de la Nicolae Popescu, încasarea de la Nicolae

Popescu în beneficiul ei a pensiei de întreținere a copilului minor XXXXX în mărime de 2 200 de lei lunar, începând cu data adresării în instanța judecătorească, precum și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1 500 de lei.

Prin hotărârea din 10 iunie 2020 a Judecătoriei Hîncești sediul central, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost modificat quantumul pensiei de întreținere a copilului minor, stabilit prin hotărârea din 23 iunie 2015 a Judecătoriei Hîncești, cu încasarea de la Nicolae Popescu în beneficiul Elenei Lupanciuc, a pensiei de întreținere a copilului minor XXXXX, în mărime de 1 500 de lei, lunar, începând cu data de 5 martie 2020 și pînă la atingerea majoratului copilului minor, precum și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 1 500 de lei.

A fost încasată de la Nicolae Popescu în folosul statului taxa de stat pentru capătul de cerere privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, în mărime de 150 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Nicolae Popescu, reprezentat de avocatul Liliana Bînzari și de Elena Lupanciuc, reprezentată de avocatul Vasile Ganganu și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au considerat întemeiată pretenția Elenei Lupanciuc privind modificarea quantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor, or în conformitate cu art. 110 Codul familiei, Elena Lupanciuc a prezentat suficiente probe incontestabile care confirmă că de la data emiterii hotărârii judecătorești irevocabile nominalizate, s-au schimbat esențial circumstanțele cauzei care impun modificarea quantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor.

În acest context, instanțele de judecată ierarhic inferioare au menționat că potrivit informației Biroului Național de Statistică al RM valoarea minimă de existență pe anul 2019, pentru copii constituie în medie 1 927,7 de lei lunar, însă, în aceste sume nu pot fi considerate ca satisfăcătoare și destule pentru un trai plin de decență a copiilor, pentru a fi puse pe seama ambilor părinți, în mod egal. Or, fiind stabilit locul de trai al copilului minor cu mama, în mod evident aceasta contribuie la educația și întreținerea copilului, atât în plan material, cât și psihologic.

Totodată, la caz, nu au fost prezentate probe care să demonstreze că Nicolae Popescu, pe lângă achitarea pensiei de întreținere stabilită anterior de instanța de judecată, contribuie suplimentar la întreținerea, creșterea și educația copiilor minori, astfel suma în mărime de 1 500 de lei lunar pentru copil fiind una întemeiată și care ar asigura copilului un trai decent.

La 24 februarie 2021, Nicolae Popescu, reprezentat de avocatul Liliana Bînzari a declarat recurs împotriva deciziei din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că potrivit sensului art. 110 Codul familiei, pentru a admite cererea de modificare a quantumului pensiei de întreținere în sensul

majorării ei, instanțele de judecată trebuie să constate că situația materială a celui ce o solicită s-a înrăutățit, iar situația materială a celui împotriva căruia este înaintată s-a îmbunătățit.

La caz, prima instanță nu a constatat înrăutățirea stării materiale a Elenei Lupanciuc.

Înscrisurile pe care le-a prezentat Elena Lupanciuc nu confirmă că pentru întreținerea minorului XXXXX cheltuielile constituie 3 000 de lei ca să se încaseze de la el suma de 1 500 de lei lunar.

Înscrisurile care au fost prezentate de Elena Lupanciuc confirmă doar că periodic suportă cheltuieli pentru unele investigații și medicamente administrate lui XXXXX, ceea ce constituie cheltuieli suplimentare periodice și nu constante.

A evidențiat recurentul că nu se opune contribuției la cheltuielile suplimentare necesare pentru fiul său.

Prima instanță a dat o apreciere arbitrară probelor administrate, ceea ce a condus la aplicarea altei norme de drept decât cea care este aplicabilă situației de fapt.

Astfel, prima instanță a admis o eroare de drept, or a aplicat prevederile art. 110 Codul familiei unei situații unde urma să fie aplicate prevederile art. 79 Codul familiei.

La fel, prima instanță a aplicat eronat prevederile art. 98 alin. (2) Codul familiei, dispunând încasarea pensiei modificate (majorate) începând cu data de 5 martie 2020, or această normă este aplicabilă situației de încasare (inițială) a pensiei de întreținere și nu în cazul în care se modifică cuantumul ei.

A învederat că art. 110 Codul familiei nu stipulează că pensia modificată se încasează de la momentul adresării în judecată, iar sensul ei nu poate fi extins sau aplicat analogic cu situația în care abia se dispune încasarea pensiei de întreținere.

Odată ce norma art. 110 Codul familiei nu stipulează momentul de la care se încasează pensia modificată, se aplică prevederile generale de executare ale hotărârii și anume când rămâne definitivă (art. 255 CPC).

Aceleași erori au fost admise și de instanța de apel în decizia sa.

Instanța de apel s-a limitat doar la reiterarea conținutului cererii de chemare în judecată formulată de către Elena Lupanciuc.

Totodată, instanța de apel nu a răspuns motivelor invocate de către el în apelul său, ceea ce constituie o încălcare a prevederilor art. 239 CPC și art. 6 §1 din CEDO, deoarece nu a fost acordată posibilitatea de a ști dacă argumentele formulate în cererea de apel au fost ignorate sau respinse, motivele respingerii, în așa fel, fiind lăsat într-o stare de incertitudine și creată impresia că nu a fost auzit.

La 16 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Elena Lupanciuc a depus referință la recursul declarat de Nicolae Popescu, solicitând declararea recursului inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 16 decembrie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 156), însă careva date care ar confirma cu certitudine data recepționării acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 24 februarie 2021 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Nicolae Popescu, reprezentat de avocatul Liliana Bînzari, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nicolae Popescu, reprezentat de avocatul Liliana Bînzari, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de

apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Nicolae Popescu, reprezentat de avocatul Liliana Bînzari urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Nicolae Popescu, reprezentat de avocatul Liliana Bînzari.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic